

Posudek bakalářské práce:

Hana Knetlová, Kronika komendy Řádu křižovníků s červenou hvězdou v Chebu z let 1829-1836 a její výpovědní hodnota o dějinách komendy od poloviny 16. stol. do roku 1631, ÚČD FF UK Praha 2007, vedoucí práce prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., 51 ss.

Práce Hany Knetlové se věnuje raně novověkým dějinám chebské komendy křižovníků. Po krátkém seznámení čtenáře s počátečními osudy tohoto řádu podává v první kapitole, nazvané „Kronika křižovnické komendy v Chebu“, základní informace o pramenech, které jsou k dispozici pro zájemce o historii křižovníků. Naznačuje složité osudy jejich řádového archivu a připojuje i životopisná data autora kroniky, kterou se bude dále zabývat.

Vlastní úkol si autorka vymezila jako vyhodnocení kroniky chebské komendy z první poloviny 19. století jako pramene pro dějiny jednoho století kolem bělohorských událostí. Autorem zkoumaného díla je karlovarský rodák a historiograf, křižovník, správce chebské komendy A. L. Stöhr. Svoji dvoudílnou rukopisnou práci označil Geschichtsbuch. Je otázkou, zda je na místě autorčino označení „kronika“. Autorka sama trochu s podivěním upozorňuje, že Stöhr odkazuje na své prameny, a chová se v podstatě jako novodobý historik, nikoli jako kronikář (alespoň pro partie zabývající se starší historií). Bylo by tedy možné jej hodnotit v kontextu počátků moderní historiografie v českých zemích.

Druhá kapitola bakalářské práce shrnuje základní údaje o situaci v českých zemích v předbělohorské době. Zaměřuje se logicky na dva momenty, které měly souvislost s osudy chebské komendy:

- obnovu pražského arcibiskupství, kterou mj. umožnilo dosazování křižovnických velmistřů na stolec pražského metropolity a využití křižovnických statků pro jeho zajištění;
- pronikání německé reformace na Chebsko.

Jádrem práce je třetí kapitola obsahující dějiny komendy v rozmezí cca 1550-1630. Jejím účelem mělo být posouzení výpovědní hodnoty Stöhrův díla. Při postupu autorky však poněkud splývá vyprávění resumující Stöhrův text, doplňky z ostatních pramenů a doplňky získané studiem literatury. Je to mimo jiné dáno ne dosti pečlivým zpracováním odkazů na užívané zdroje, které jsou sice citovány v seznamu pramenů a literatury, ale v poznámkovém aparátu často chybí konkretizace, na základě čeho byla ta která partie zpracována.

V závěru práce se konstatuje snaha kroniky o objektivitu informací a absence apologetizujících prvků. Podle autorky je dílo dobrým pramenem pro reformační dějiny Chebu. Ani z textu třetí kapitoly, ani ze závěru práce však není dostatečně patrné, jakým postupem prováděla příslušnou analýzu (jednak věcnou, jednak tendenčností). Ve výkladu se

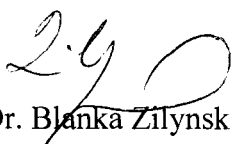
např. konstatuje, že Stöhr vynechal výklad o průběhu protireformace v Chebu (s. 26), což už samo naznačuje mezery v jeho výkladu, ať záměrné nebo dané nedostatečností pramenů. K tomu autorka ve svém závěru nepřihlédla.

Práce Hany Knetlové je cenná uvedením zkoumané Stöhrovy práce ve známost. Autorka se musela vyrovnat s jejím jazykem (němčina počátku 19. stol.), rozsahem (přes 300 ss.) a paleografií (netišťená, ručně psaná), což podle mého názoru zvládla dobře. Zajímavým přínosem jsou i pramenné doplňky vynesené z dosud minimálně užívaného křížovnického archivu. Poněkud bezradně působí celkové skloubení získaných materiálů. S ohledem na začátečnickou práci bakaláře je to pochopitelné.

Konstatovat musíme také několik dalších připomínek. Po technické stránce k již uvedeným poznámkám stran citačního aparátu dodejme, že citace není třeba opakovat v plném znění a odkaz „tamtéž“ není třeba doprovázet v závorce jménem autora. V seznamu literatury měla být rozepsána křestní jména, chybí seznam zkratk. Chybí také anglický překlad názvu a resumé. Na druhé straně předkládaná práce neobsahuje nadměrné množství písmařských chyb a je dobře upravena. Doprovází ji obrazová příloha obsahující dokumentaci k ikonografii komendy a několik ukázek z archivního materiálu.

Po stránce obsahové místy kolísá stylistika až k nejasnosti obsahu (s. 6-7) a terminologie není přesná (s. 6: co znamená, že Stöhr hledal právní dokumenty; s. 33: účetní kniha - urbář). Ráda bych položila dva dotazy věcné: ze s. 11 plyne, že komtur německých rytířů byl nakloněn luterství (?); na s. 18: jak mohl být premonstrát velmistrem křížovníků? Místy se autorka neubráníla konfesní zaujatosti (např. s. 12: protestanty jako jednu složku většinového nekatolického obyvatelstva v zemi lze těžko nazývat pro 16. stol. „sektáři“).

Přes uvedené výhrady práce Hany Knetlové ukazuje, že autorka zvládla základy historikovy práce. Zorientovala se v archivních pramenech i literatuře a zpracovala vymezené téma. Navrhuji proto práci k obhajobě a v závislosti na jejím průběhu navrhuji hodnocení velmi dobré až dobré.

PhDr. Blanka Zilyská